

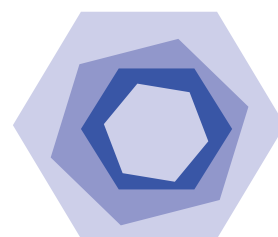
Lestvice, vprašalniki, obrazci

i.ps.os.

LZSSP

LESTVICA ZAZNANE
SPLOŠNE SOCIALNE PODPORE

dr. Kristijan Musek Lešnik

LZSSP

LESTVICA ZAZNANE SPLOŠNE SOCIALNE PODPORE

dr. Kristijan Musek Lešnik

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

159.9.072

MUSEK Lešnik, Kristijan

LZSP : lestvica zaznane socialne opore / Kristijan Musek Lešnik.
- Ljubljana : IPSOS, 2008

ISBN 978-961-6671-38-5

236814848

KAZALO

KRATEK OPIS LESTVICE	4
OSNOVNI PODATKI O LESTVICI	4
Odgovorni list LZSSP oc M obrazec za fante - numerične ocene	5
Odgovorni list LZSSP op M obrazec za fante - opisne ocene	6
Odgovorni list LZSSP oc D obrazec za dekleta - numerične ocene	7
Odgovorni list LZSSP op D obrazec za dekleta - opisne ocene	8
IZHODIŠČA LZSSP	9
NAVODILA ZA UPORABO LZSSP	9
VREDNOTENJE LZSSP	10
ŠABLONA ZA VREDNOTENJE LZSSP	11
VIRI IN LITERATURA	12

KRATEK OPIS LESTVICE

Lestvica LZSSP je namenjena ugotavljanju stopnje splošne socialne podpore, ki jo zaznava otrok oziroma mladostnik v svojem socialnem okolju.

Zaznana socialna podpora okolja je pomemben dejavnik pri razvoju samopodobe, samovrednotenja in identitete otrok in mladostnikov. Na eni strani vpliva na zaznavanje in vrednotenje sebe v socialnem okolju, na drugi strani pa tudi na oblikovanje odnosa do drugih ljudi; v obeh vlogah zaznana splošna socialna podpora pomembno vpliva na psihično blagostanje otroka oziroma mladostnika. Višja stopnja zaznane socialne podpore se lahko povezuje tudi z nižjo pojavnostjo depresivnih stanj, zaskrbljenosti, tesnobe in nekaterih drugih težav.

Lestvica LZSSP je namenjena šolskim svetovalnim delavcem, svetovalnim delavcem ali drugim strokovnjakom kot dopolnilna informacija v procesu svetovanja ali individualne obravnave posameznega otroka oziroma mladostnika. Lestvica je uporabna kot presejalni pripomoček za prepoznavanje otrok in mladostnikov z nizko stopnjo zaznane splošne socialne podpore in kot orodje v začetnem procesu načrtovanja strategij za pomoč tem otrokom oziroma mladostnikom.

Odgovorni list lahko izpolnjuje otrok oziroma mladostnik sam, ali pa ga izpolnjuje psiholog ali drug svetovalni delavec v okviru usmerjenega strukturiranega razgovora z otrokom oziroma mladostnikom, v katerem sledi posameznim trditvam iz lestvice.

Lestvica LZSSP je namenjena oceni zaznane splošne socialne podpore in ni psihodiagnostični inštrument. Če odgovori posameznega otroka ali mladostnika na lestvici opozorijo na težave na področju zaznane socialne podpore, je smiselno razmisliti o poglobljeni analizi in obravnavi teh težav, njihovih vzrokov in posledic.

OSNOVNI PODATKI O LESTVICI

Kategorija: - lestvico lahko uporablja psiholog ali drug svetovalni delavec

Starostni razpon: 9 do 18 let

Število postavk: 13

Čas izpolnjevanja: 5 minut

Čas vrednotenja: do 5 minut

Izpolnjevanje lestvice: samoocenjevanje, ali usmerjeni razgovor (ocenjevalec skozi razgovor vodi učenca oziroma mladostnika od vprašanja do vprašanja in beleži njegove odgovore v odgovorni list)

Ime in priimek:	Razred:	Datum:
-----------------	---------	--------

Navodilo za izpolnjevanje odgovornega lista

Na spodnjem seznamu so zapisane nekatere trditve.
Preberi jih in oceni, v kolikšni meri čutiš tako, kot pravi posamezna trditev.

Ocene pomenijo:

- 4 - Vedno čutim tako
3 - Pogosto čutim tako
2 - Včasih čutim tako
1 - Ne čutim tako
0 - Sploh ne čutim tako

1. Od ljudi sem deležen dovolj podpore, spoštovanja in pomoči.	0	1	2	3	4
2. Do ljudi sem nezaupljiv.	0	1	2	3	4
3. Imam ljudi, ki mi res veliko pomenijo in mi dajejo občutek varnosti in zadovoljstva.	0	1	2	3	4
4. Pred ljudmi, ki jih ne poznam, se ponavadi umaknem, ali sem tiho.	0	1	2	3	4
5. Zelo malo ljudi me razume.	0	1	2	3	4
6. Imam ljudi, ki so jim zelo mar moja čustva in občutki.	0	1	2	3	4
7. Zdi se mi, da nikomur ni dosti mar za mene in za moje skrbi in probleme.	0	1	2	3	4
8. Imam ljudi, na katere se lahko vedno zanesem.	0	1	2	3	4
9. Počutim se, kot da bi bili okrog mene sami tujci.	0	1	2	3	4
10. Včasih se mi zdi, da ni nikogar, na kogar bi se lahko obrnil za pomoč v stiski.	0	1	2	3	4
11. Ljudje me velikokrat kritizirajo.	0	1	2	3	4
12. Imam ljudi, s katerimi se lahko pogovarjam o stvareh, ki me veselijo ali žalostijo.	0	1	2	3	4
13. Občutek imam, da nimam dosti skupnega z večino ljudi okrog sebe.	0	1	2	3	4

Ime in priimek:	Razred:	Datum:
-----------------	---------	--------

Navodilo za izpolnjevanje odgovornega lista

Na spodnjem seznamu so zapisane nekatere trditve.
Preberi jih in oceni, v kolikšni meri čutiš tako, kot pravi posamezna trditev.

1. Od ljudi sem deležen dovolj podpore, spoštovanja in pomoči.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
2. Do ljudi sem nezaupljiv.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
3. Imam ljudi, ki mi res veliko pomenijo in mi dajejo občutek varnosti in zadovoljstva.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
4. Pred ljudmi, ki jih ne poznam, se ponavadi umaknem, ali sem tiho.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
5. Zelo malo ljudi me razume.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
6. Imam ljudi, ki so jim zelo mar moja čustva in občutki.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
7. Zdi se mi, da nikomur ni dosti mar za mene in za moje skrbi in probleme.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
8. Imam ljudi, na katere se lahko vedno zanesem.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
9. Počutim se, kot da bi bili okrog mene sami tujci.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
10. Včasih se mi zdi, da ni nikogar, na kogar bi se lahko obrnil za pomoč v stiski.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
11. Ljudje me velikokrat kritizirajo.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
12. Imam ljudi, s katerimi se lahko pogovarjam o stvareh, ki me veselijo ali žalostijo.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
13. Občutek imam, da nimam dosti skupnega z večino ljudi okrog sebe.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako

Ime in priimek:	Razred:	Datum:
-----------------	---------	--------

Navodilo za izpolnjevanje odgovornega lista

Na spodnjem seznamu so zapisane nekatere trditve.
Preberi jih in oceni, v kolikšni meri čutiš tako, kot pravi posamezna trditev.

Ocene pomenijo:

- 4 - Vedno čutim tako
- 3 - Pogosto čutim tako
- 2 - Včasih čutim tako
- 1 - Ne čutim tako
- 0 - Sploh ne čutim tako

1. Od ljudi sem deležna dovolj podpore, spoštovanja in pomoči.	0	1	2	3	4
2. Do ljudi sem nezaupljiva.	0	1	2	3	4
3. Imam ljudi, ki mi res veliko pomenijo in mi dajejo občutek varnosti in zadovoljstva.	0	1	2	3	4
4. Pred ljudmi, ki jih ne poznam, se ponavadi umaknem, ali sem tiho.	0	1	2	3	4
5. Zelo malo ljudi me razume.	0	1	2	3	4
6. Imam ljudi, ki so jim zelo mar moja čustva in občutki.	0	1	2	3	4
7. Zdi se mi, da nikomur ni dosti mar za mene in za moje skrbi in probleme.	0	1	2	3	4
8. Imam ljudi, na katere se lahko vedno zanesem.	0	1	2	3	4
9. Počutim se, kot da bi bili okrog mene sami tujci.	0	1	2	3	4
10. Včasih se mi zdi, da ni nikogar, na kogar bi se lahko obrnila za pomoč v stiski.	0	1	2	3	4
11. Ljudje me velikokrat kritizirajo.	0	1	2	3	4
12. Imam ljudi, s katerimi se lahko pogovarjam o stvareh, ki me veselijo ali žalostijo.	0	1	2	3	4
13. Občutek imam, da nimam dosti skupnega z večino ljudi okrog sebe.	0	1	2	3	4

Ime in priimek:	Razred:	Datum:
-----------------	---------	--------

Navodilo za izpolnjevanje odgovornega lista

Na spodnjem seznamu so zapisane nekatere trditve.
Preberi jih in oceni, v kolikšni meri čutiš tako, kot pravi posamezna trditev.

1.	Od ljudi sem deležna dovolj podpore, spoštovanja in pomoči.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
2.	Do ljudi sem nezaupljiva.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
3.	Imam ljudi, ki mi res veliko pomenijo in mi dajejo občutek varnosti in zadovoljstva.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
4.	Pred ljudmi, ki jih ne poznam, se ponavadi umaknem, ali sem tiho.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
5.	Zelo malo ljudi me razume.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
6.	Imam ljudi, ki so jim zelo mar moja čustva in občutki.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
7.	Zdi se mi, da nikomur ni dosti mar za mene in za moje skrbi in probleme.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
8.	Imam ljudi, na katere se lahko vedno zanesem.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
9.	Počutim se, kot da bi bili okrog mene sami tujci.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
10.	Včasih se mi zdi, da ni nikogar, na kogar bi se lahko obrnila za pomoč v stiski.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
11.	Ljudje me velikokrat kritizirajo.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
12.	Imam ljudi, s katerimi se lahko pogovarjam o stvareh, ki me veselijo ali žalostijo.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako
13.	Občutek imam, da nimam dosti skupnega z večino ljudi okrog sebe.	0 sploh ne čutim tako	1 ne čutim tako	2 včasih čutim tako	3 pogosto čutim tako	4 vedno čutim tako

IZHODIŠČA LZSSP

Lestvica LZSSP je namenjena ugotavljanju stopnje splošne socialne podpore, ki jo zaznava otrok oziroma mladostnik v svojem socialnem okolju.

Zaznana socialna podpora okolja je pomemben dejavnik pri razvoju samopodobe, samovrednotenja in identitete otrok in mladostnikov. Na eni strani vpliva na zaznavanje in vrednotenje sebe v socialnem okolju, na drugi strani pa tudi na oblikovanje odnosa do drugih ljudi; v obeh vlogah zaznana splošna socialna podpora pomembno vpliva na psihično blagostanje otroka oziroma mladostnika. Višja stopnja zaznane socialne podpore se lahko povezuje tudi z nižjo pojavnostjo depresivnih stanj, zaskrbljenosti, tesnobe in nekaterih drugih težav.

Lestvica LZSSP je namenjena šolskim svetovalnim delavcem, svetovalnim delavcem ali drugim strokovnjakom kot dopolnilna informacija v procesu svetovanja ali individualne obravnave posameznega otroka oziroma mladostnika. Lestvica je uporabna kot presejalni pripomoček za prepoznavanje otrok in mladostnikov z nizko stopnjo zaznane splošne socialne podpore in kot orodje v začetnem procesu načrtovanja strategij za pomoč tem otrokom oziroma mladostnikom.

NAVODILA ZA UPORABO LZSSP

Kategorija: **S** - lestvico lahko uporablja psiholog ali drug svetovalni delavec,

Starostni razpon: 9 do 18 let

Število postavk: 13

Čas izpolnjevanja: 5 minut

Čas vrednotenja: do 5 minut

Izpolnjevanje lestvice: samoocenjevanje, ali usmerjeni razgovor (ocenjevalec skozi razgovor vodi učenca oziroma mladostnika od vprašanja do vprašanja in beleži njegove odgovore v odgovorni list)

Odgovorni list lestvice LZSSP lahko izpolnjuje otrok oziroma mladostnik sam, ali pa ga izpolnjuje psiholog ali drug svetovalni delavec v okviru usmerjenega strukturiranega razgovora z otrokom oziroma mladostnikom, v katerem sledi posameznim trditvam iz lestvice.

Lestvica LZSSP je namenjena oceni zaznane splošne socialne podpore in ni psihodiagnostični inštrument. Če odgovori posameznega otroka ali mladostnika na lestvici opozorijo na težave na področju zaznane socialne podpore, je smiselno razmisliti o poglobljeni analizi in obravnavi teh težav, njihovih vzrokov in posledic.

VREDNOTENJE LZSSP

Oceno trenutne zaznane splošne socialne podpore predstavlja vsota ocen za vse postavke lestvice. Pri tem najprej pretvorimo ocene pri postavkah, ki se točkujejo nasprotno (glej Opozorilo 1).

Pri interpretaciji odgovorov posameznega učenca ali učenke bodite posebej pozorni na skrajne odgovore, ki opozarjajo na šibko zaznano splošno socialno podporo (glej Opozorilo 2).

Opozorilo 1

Postavke številka 2, 4, 5, 7, 9, 10, 11 in 13 se točkujejo nasprotno (odgovor 0 velja 4 točke, odgovor 1 velja 3 točke, odgovor 2 velja 2 točki, odgovor 3 velja 1 točko, odgovor 4 velja 0 točk). Pri vrednotenju si lahko pomagata s šablonama na naslednji strani.

Opozorilo 2

Vsak odgovor 0 (oziroma odgovor 4 pri nasprotno točkovanih postavkah) lahko opozarja na morebitne težave na področju zaznane splošne socialne podpore; tudi če se odgovor 1 (oziroma odgovor 3 pri nasprotno točkovanih postavkah) pojavi pri treh ali več postavkah, je smiselno razmisliti o poglobljeni analizi morebitnih učenčevih oziroma učenkinih težav na področju zaznane splošne socialne podpore.

Vsota točk pomeni:

Rezultat od 46 do 52	<i>izrazito visoka zaznana splošna socialna podpora</i>
Rezultat od 39 do 45	<i>visoka zaznana splošna socialna podpora</i>
Rezultat od 33 do 38	<i>pretežno pozitivna zaznana splošna socialna podpora</i>
Rezultat od 26 do 32	<i>ogrožena zaznana splošna socialna podpora</i>
Rezultat od 20 do 25	<i>nizka zaznana splošna socialna podpora</i>
Rezultat od 0 do 19	<i>izrazita odsotnost splošne zaznane socialne podpore</i>

ŠABLONA ZA VREDNOTENJE LZSSP

Šablone posebej označujejo vprašanja, ki se vrednotijo nasprotno. Namenjene so kot pripomoček pri vrednotenju izpolnjenih odgovornih listov.

Šablone natisnite ali kopirajte na prosojno folijo.

Odgovorni list
LZSSP oc

1	
2	nasprotno točkovanje
3	
4	nasprotno točkovanje
5	nasprotno točkovanje
6	
7	nasprotno točkovanje
8	
9	nasprotno točkovanje
10	nasprotno točkovanje
11	nasprotno točkovanje
12	
13	nasprotno točkovanje

Odgovorni list
LZSSP op

1	
2	nasprotno točkovanje
3	
4	nasprotno točkovanje
5	nasprotno točkovanje
6	
7	nasprotno točkovanje
8	
9	nasprotno točkovanje
10	nasprotno točkovanje
11	nasprotno točkovanje
12	
13	nasprotno točkovanje

VIRI, LITERATURA

- Canty-Mitchell, J. in Zimet, G. D. (2000). Psychometric properties of the Multidimensional Scale of Perceived Social Support in urban adolescents. *American Journal of Community Psychology*, 28, 391-400.
- Demaray, M.K. in Malecki, C.K. (2002a). Critical levels of perceived social support associated with student adjustment. *School Psychology Quarterly*, 17, 213-241.
- Demaray, M.K. in Malecki, C.K. (2002b). The relationship between perceived social support and maladjustment for students at risk. *Psychology in the Schools*, 39, 305-316.
- Demaray, M. K., Malecki, C. K., Davidson, L. M., Hodgson, K. K. in Rebus, P. J. (2005). The Relationship between Social Support and Student Adjustment: A Longitudinal Analysis. *Psychology in the Schools*, 42 (7), 691-706.
- DuBois, D. L., Burk-Braxton, C., Swenson, L. P., Tevendale, H. D., Lockerd, E. M. in Moran, B. L. (2002). Getting by with a little help from self and others: Self-esteem and social support as resources during early adolescence. *Developmental Psychology*, 38, 822-839.
- Dubow, E. F. in Ullman, D. G. (1989). Assessing social support in elementary school children: The survey of children's social support. *Journal of Clinical Child Psychology*, 18, 52- 64.
- East, P. L., Hess, L. E. in Lerner, R. M. (1987). Peer social support and adjustment of early adolescent peer groups. *Journal of Early Adolescence*, 7, 153-163.
- Furlong, M. J., Chung, A., Bates, M. in Morrison, R. L. (1995). Who are the victims of school violence? A comparison of student non-victims and multi-victims. *Education and Treatment of Children*, 18, 282-298.
- Garnefski, N. in Diekstra, R. (1996). Perceived social support from family, school, and peers: Relationship with emotional and behavioral problems among adolescents. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 35, 1657-1664.
- Hussong, A. (2000). Perceived peer context and adolescent adjustment. *Journal of Research on Adolescence*, 10, 4-14.
- Kashani, J. H., Canfield, L. A., Borduin, C. M., Soltys, S. M. in Reid, J. C. (1994). Perceived family and social support: Impact on children. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 33, 819-823.
- Laugesen, N., Dugas, M. J. in Bukowski, W. M. (2003). The Relationship Between Perceived Social Support and Worry in Adolescence. *Prispevek na 37th Annual Convention for the Association for the Advancement of Behavior Therapy*, Boston, MA.
- Levitt, M. J., Guacci-Franco, N. in Levitt, J. L. (1994). Social support achievement in childhood and adolescence: A multicultural study. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 15, 207-222.
- Malecki, C. K. in Demaray, M. K. (2002). Measuring Perceived Social Support: Development of the Child and Adolescent Social Support Scale (CASSS). *Psychology in the Schools*, 39, 1-18.
- Malecki, C. K. in Demaray, M. K. (2003). What type of support do they need? Investigating student adjustment as related to emotional, informational, appraisal, and instrumental support. *School Psychology Quarterly*, 18, 231-252.
- Malecki, C. K. in Elliott, S. N. (1999) Adolescents' Ratings of Perceived Social Support and Its Importance: Validation of the Student Social Support Scale. *Psychology in the Schools*, 36 (6), 473-483.
- Procidano, M.E. in Heller, K. (1983). Measures of perceived social support from friends and from family: Three validation studies. *American Journal of community Psychology*, 11, 1-25.
- Zimet, G. D., Dahlem, N. W., Zimet, S. G. in Farley, G. K. (1988). The Multidimensional Scale of Perceived Social Support. *Journal of Personality Assessment*, 52, 30-41.

